

Innehåll i tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen för djurhållande verksamheter

Detta dokument ger exempel på vad tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivning vid tillståndsprövning av djurhållande verksamheter kan innehålla. Observera att ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen är två separata dokument som ska kunna läsas var för sig.

Vad en tillståndsansökan ska innehålla framgår av 22 kap. miljöbalken.

Vad som ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) i den specifika miljöbedömningen regleras i 6 kap. miljöbalken samt i miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Innehåll i ansökan

Administrativa uppgifter

- Verksamhetsutövarens namn och organisationsnummer.
- Verksamhetsutövarens telefonnummer, e-postadress, postadress och besöksadress.
- Registreringsbevis (ska bifogas för juridiska personer).
- Fakturaadress och fakturareferens (till verksamhetsutövaren, inte ombud).

Om ni företräds av ett ombud ska även följande uppgifter anges:

- Ombudets namn, telefonnummer, e-postadress (helst ej personlig e-postadress) och postadress.
- Fullmakt i original ska bifogas.

Yrkanden

Av ert yrkande ska det tydligt framgå vad ni söker tillstånd för, till exempel ska följande framgå:

- Om det är en nyetablering eller en utökning eller ändring (ändringstillstånd) av befintlig verksamhet.
- Typ av djurhållande verksamhet och vilka djurslag ansökan omfattar.
- Antal djurenheter eller antalet platser, uppdelat på djurslag.
- Vilka fastigheter verksamheten bedrivs och kommer att bedrivas inom.
- Igångsättningstid. Långa igångsättningstider behöver motiveras.

- Eventuellt verkställighetsförordnande med en tydlig motivering av varför ni yrkar på att få ta tillståndet i anspråk innan det har vunnit laga kraft.

Det är möjligt att lämna in alternativa yrkanden under förutsättning att samtliga alternativ beskrivs fullständigt och att den maximala miljöpåverkan framgår för respektive alternativ.

Verksamhetskod, eventuell IED-kod och SNI-kod

Ange verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen. För verksamheter med fjäderfä och gris som är tillståndspliktiga ska även aktuell IED-kod anges enligt EU-direktiv 2010/75/EU, bilaga 1. Även SNI-kod för den huvudsakliga verksamheten ska anges.

Gällande beslut enligt miljöskyddslagen eller miljöbalken

Eventuella gällande tillstånd eller anmälningar ska redovisas liksom eventuella domar i överklagningsärenden. Tillstånd, anmälningar och domar kan ni kortfattat redogöra för i text. De fullständiga besluten läggs som bilaga.

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsbeskrivningen ska redovisa den planerade verksamheten (inklusive egen växtodling), och i förekommande fall, nuvarande verksamhet samt den förändring som ansökan avser. Även avgränsning till angränsande verksamheter ska beskrivas, till exempel om växtodling bedrivs i annat företag.

Teknisk beskrivning

Redovisa teknisk beskrivning för nuvarande och planerad verksamhet omfattande till exempel stall/stallar, lagring och spridning av stallgödsel, spolplattor för till exempel tvätt av maskiner, kemikaliehantering, foderhantering, tvätt- och diskvatten, dagvattenhantering med mera. En tydlig och skalenlig situationsplan där den planerade verksamhetens olika delar och avgränsning till eventuella andra verksamheter på platsen framgår. Beskrivningen i ansökan ska vara kortfattad och ritningar med mera läggs lämpligen som bilaga till ansökan.

Lokalisering

Redogör för verksamhetens lokalisering och utformning. Redovisning ska även göras på tydliga kartor. Av redogörelsen ska framgå om det finns gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Redovisa om det finns anmälnings- och/eller tillståndspliktiga verksamheter i närhet till ansökt verksamhet.

Redogör för bostadshus, förskolor, skolor, verksamhetslokaler och liknande inom minst 500 meters avstånd från verksamheten. Redovisa dem även på en tydlig karta med fastighetsbeteckningar.

De allmänna hänsynsreglerna

Redovisa hur bolaget uppfyller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

- Bevisbörderegeln.
- Kunskapskravet.
- Försiktighetsprincipen inklusive principen om bästa möjliga teknik.
- Produktvalsprincipen.
- Hushållnings- och kretsloppsprinciperna.
- Lokaliseringsprincipen.
- Skälighetsprincipen.
- Ansvar för att avhjälpa skada.

Åtaganden och förslag till villkor

Eventuella åtaganden ska redovisas tydligt och samlat. Föreslå villkor för exempelvis följande.

- Lagring och hantering av stallgödsel.
- Skyddszoner kring sjöar och vattendrag.
- Skyddsavstånd till bostäder och vattentäkter vid gödselspridning.
- Lagring och hantering av kemikalier och avfall.
- Transportvägar och transporttider.
- Utsläpp till vatten.
- Utsläpp till luft, till exempel från stallar och fastbränslepannor.
- Lukt.
- Ljud.
- Kontrollprogram.
- Avveckling.

Skyddsåtgärder

Redovisa vilka skyddsåtgärder eller försiktighetsmått som kommer eller kan komma att vidtas för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten. Minst följande ska redovisas.

- Möjliga åtgärder och deras effekt.
- Åtgärder som kommer att vidtas (inklusive eventuell tidplan för när åtgärder i befintlig verksamhet kan vara genomförda).
- Motiv till varför vissa möjliga åtgärder inte kommer att vidtas.

Kontroll av verksamheten

Ge förslag till övervakning och kontroll av verksamheten. Kontrollen ska vid behov även omfatta recipient- och grundvattenkontroll.

BAT-slutsatser och statusrapport

För verksamheter som är klassade som IED-anläggningar (gris eller fjäderfä) ska en statusrapport bifogas. Om sökanden yrkar på undantag från krav på statusrapport ska steg 1–3 i framtagandet av statusrapport bifogas, samt en redogörelse för varför en statusrapport inte behöver upprättas, se Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter (rapport 6688, juli 2015).

Redogör för hur fastställda BAT-slutsatser för uppfödning av fjäderfä eller gris kommer att uppfyllas i den planerade verksamheten. Detta görs lämpligen under en särskild rubrik eller i en bilaga till ansökan. Mer information finns bland annat på Jordbruksverkets webbplats.

Icke-teknisk sammanfattning

Upprätta en kortfattad sammanfattning av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen. Den ska vara anpassad så att även lekmän kan förstå innehållet.

Underskrift

Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare eller av ombud med fullmakt.

Innehåll i miljökonsekvensbeskrivningen

En miljökonsekvensbeskrivnings omfattning ska anpassas till verksamhetens art och omfattning.

Se nedanstående lista som en generell checklista. Uppgifter kan både behöva läggas till och dras ifrån.

Administrativa uppgifter

- Verksamhetsutövarens namn och organisationsnummer.
- Verksamhetsutövarens telefonnummer, e-postadress, postadress och besöksadress.

Om ni företräds av ett ombud ska även följande uppgifter anges:

- Ombudets namn, telefonnummer, e-postadress (helst ej personlig e-postadress) och postadress.
- Fullmakt i original ska bifogas.

Vad miljökonsekvensbeskrivningen avser

Till exempel ska följande framgå.

- Om det är en nyetablering eller en utökning eller ändring (ändringstillstånd) av befintlig verksamhet.
- Typ av djurhållande verksamhet och vilka djurslag ansökan omfattar.
- Antal djurenheter eller antalet platser, uppdelat på djurslag.
- Vilka fastigheter verksamheten bedrivs och kommer att bedrivas inom.

Verksamhetens utformning och omfattning

- Eventuell nuvarande djurhållning.
- Djurhållning efter ny-, om- eller tillbyggnad.
- Maximalt antal djurplatser för respektive djurslag.
- Antalet uppfödningssomgångar per år när det gäller fjäderfä och slaktgris.
- Arealer för växtodling och bete som ingår i verksamheten. Arealerna redovisas även på karta, gärna med fastighetsbeteckningar.

Miljömålen

Redovisa hur den planerade verksamheten kommer att påverka aktuella nationella, regionala och kommunala miljömål.

Verksamhetens omgivning, planförhållanden, med mera

- Tydlig översiktskarta där anläggningens lokalisering är markerad med beskrivning av avstånd till bostäder, skolor, vårdinrättningar och liknande.
- Redogör för detaljplaner och områdesbestämmelser som berör området.
- Kommunens översiktsplan för området med kommentarer.
- Riksintresseområden, Natura 2000-områden, vattenskyddsområden och andra områdesskydd.
- Eventuella lokala hälsoskyddsföreskrifter där till exempel gödselspridning i och intill detaljplanelagt område brukar vara reglerat.
- Andra anmälnings- och tillståndspliktiga anläggningar i verksamhetens närhet.

Redovisning av ansökt plats samt alternativa lokaliseringar och utformningar

Beskrivning och jämförelse mellan alternativa lokaliseringar och utformningar för planerad verksamhet och nollalternativet. Alternativen ska jämföras med planerad verksamhet när det gäller påverkan på människors hälsa och miljön, till exempel miljökvalitetsnormer, lukt, ljud, utsläpp till luft och vatten samt hushållning med naturresurser. Redovisa skalenlig situationsplan med beskrivning av avstånd till

bostäder, skolor, vårdinrättningar och liknande för de olika lokaliseringsoptionerna.

Om verksamheten kommer ta jordbruksmark i anspråk behöver utredningen av alternativa lokaliseringar omfatta möjligheten att använda annan mark än jordbruksmark. Det behövs även en redovisning av hur lokaliseringen kan anses uppfylla 3 kap. 4 § miljöbalken.

Om det är uppenbart att alternativ plats inte är aktuell ska motivet till detta redovisas.

Motivera varför ansökt lokalisering och utformning förespråkas.

Verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljö

Verksamhetens, med tillhörande spridningsarealer, påverkan på:

- Riksintressen (däribland Natura 2000-områden)
- Nationalparker, naturreservat, kulturresevat, vattenskyddsområden, strandskydd, biotopskydd och andra områden samt hotade djur- och växtarter som är skyddade enligt 7 kap. miljöbalken.
- Våtmarker.
- Sjöar och vattendrag.
- Vattentäkter.
- Kustområden.
- Skogsområden.
- Tätbebyggda områden.
- Fornlämningar.
- Historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden.
- Förorenade områden.

Redovisa på tydlig karta bostadshus, förskolor, skolor, verksamhetslokaler, med mera, inom 500 meters avstånd från verksamheten med uppgifter om fastighetsbeteckning och avstånd till planerad och eventuell befintlig verksamhet.

Redovisa planerad verksamhets konsekvenser för människors hälsa och miljö samt miljömålen.

Redovisa möjliga skyddsåtgärder, vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas samt motivering till valda skyddsåtgärder.

Kemikaliehantering

Till exempel bränsle, drivmedel, bekämpningsmedel, rengöringsmedel och oljor.

- Förteckning över typ och mängd, även köldmedier ska redovisas.
- Förvaringsplats för kemikalier ska anges och beskrivas, till exempel om utrymmet är invallat, låst och utan avlopp.
- För cisterner ska lagrad volym, invallningar, påfyllnads- och påkörningsskydd redovisas.
- Beskriv eventuell takningsplats; underlag, tillgång på absorptionsmedel med mera.
- Redovisa möjliga skyddsåtgärder samt motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Redogör för konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Transporter

- Transportvägar till och från verksamhetsområdet.
- Antal transportrörelser och typ av transportfordon till/från och inom (till exempel gödseltransporter och växtodling) verksamheten.
- Antalet transportrörelser till/från verksamheten relaterat till trafikmängden och andelen tunga transporter på de aktuella transportvägarna.
- Vid vilka tidpunkter transporter kommer att ske.
- Hälsa- och miljöeffekter av de transporter som sker till och från verksamheten samt inom verksamhetsområdet.
- Möjliga skyddsåtgärder med motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.

Energi

- Energiförbrukning i nuvarande respektive planerad verksamhet, totalt samt uppdelat på olika energislag (el, värme, diesel, osv).
- Förbränningsanläggning;
  - Förbränningsspannans effekt (för verksamheter där det totala installerade tillförda effekten överstiger 1 megawatt gäller EU-direktivet om medelstora förbränningsanläggningar när det till exempel gäller utsläpp till luft av partiklar, kväveoxider och svaveloxider).
  - Uppgifter om bränsletyp, bränsleförbrukning och årlig drifttid.
  - Skorstenshöjd.
  - Utsläpp från förbränning (partiklar, kolmonoxid, kväveoxider och svaveloxider) och reningsteknik.
  - Hantering av aska.
- Eventuellt reservaggregat.

- Möjliga energibesparande åtgärder med motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Möjlighet att byta ut fossila energislag.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Stallgödselhantering

- Producerade mängder stallgödsel per år och djurslag och gödselslag samt totalt för eventuell befintlig respektive planerad produktion.
- Uppgifter om lagringsplatser. Om gödsel lämnas till exempelvis gödsel förmedling, biogasanläggning eller växtodlare ska verksamhetens ansvar tydligt anges utifrån var ni har rådighet över stallgödseln.
- Storlek och utförande av gödselplattor och flytgödselbehållare samt placering av dessa (även satellitbrunnar).
- Vid otillräcklig egen lagringskapacitet ska bifogas lagringskontrakt eller avsiktsförklaring. Bifoga eventuell dispens från lagringskravet i förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket.
- Påfyllningsmetod och möjlig täckning av lagringsutrymmen.
- Om gödsel avyttras ska rutinerna och mängderna redovisas liksom uppgifter om vem som kommer att ta emot stallgödseln.
- Uppgifter om hur och med vilken frekvens analyser av stallgödseln kommer att utföras.
- Beräkning av nödvändig spridningsareal enligt gällande föreskrifter (schablon och egen analys av stallgödsel).
- Tillgänglig spridningsareal (både egen och arrenderad) med uppgift om fastighetsbeteckning, kommun och ägare.
- Arealen spridningsfria zoner intill bostäder, tätorter och vattendrag. Ange bredden på spridningsfria zoner i meter och redovisa var dessa tillämpas förslagsvis på karta.
- Kartor över spridningsarealerna där erosionskänsliga områden och markklass framgår.
- Markkartering bör vara gjord för den tänkta spridningsarealen och bifogas ansökan. Eventuellt kan, vid höga fosforklasser, komplettering med provtagning av järn och aluminium i matjord och alv också behövas.
- Växtnäringsbalans, stallbalans och stallgödselberäkningar för hela gården med all spridningsareal (egen och kontrakterad) redovisad för både eventuell befintlig och planerad produktion.
- Tolkning och kommentar till växtnäringsbalansen.
- Vid så kallad ranchdrift med betesdjur ska växtnäringsbalans även göras på betesarealen med uppgifter om vinterbetesarealen.
- Spridningsteknik, nedmyllning, med mera.

- Möjliga skyddsåtgärder (till exempel för att minimera kväveavgång, lukt och maximera utnyttjandet av växtnäring) med motivering till föreslagna åtgärder.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön, miljö kvalitetsnormer samt miljömålen.

Utsläpp till luft från stallar, gödsellager och spridning

- Typ, halter och mängder av föroreningar (exempelvis ammoniak, metan, lustgas och koldioxid från stallar och gödsellager).
- Förhärskande vindriktning med uppgift om var statistiken kommer ifrån.
- Vid avstånd på mindre än 1000 meter mellan verksamheten och Natura 2000-område kan en spridningsberäkning för ammoniak komma att krävas.
- Lukt och vilka moment som medför luktutsläpp.
- Möjliga skyddsåtgärder (till exempel för att minimera kväveavgång, lukt och maximera utnyttjandet av växtnäring) och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Utsläpp till vatten

- Dagvatten från tak- och verksamhetsytor.
- Vatten från rastgårdar och andra hårdgjorda ytor med uppgifter om vattnets innehåll.
- Vatten från drivningsvägar, motionsbeten, ytor med foder eller fastgödsel och spolplattor.
- Dagvattensystemets kapacitet och eventuellt behov av utjämningsmagasin.
- Hantering av tvätt- och diskvatten från stallarna inklusive mängder.
- Sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen.
- Närliggande brunnars lägen, markeras på karta.
- Dikningsföretag.
- Recipient och utsläppspunkt, markeras på karta.
- Erosionskänslig mark, markeras på karta.
- Möjliga skyddsåtgärder och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön, miljö kvalitetsnormer samt miljömålen.

Ljud/Buller

- Ljudkällor inklusive transporter inom verksamhetsområdet med uppgift om ljudnivån vid bostäder. Eventuellt utförda ljudmätningar bör bifogas.
- Möjliga skyddsåtgärder och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.

- Konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Avfall

- Avfallskoder enligt avfallsförordningen med uppgift om mängd, förvaringsplatser, och invallningar.
- Omhändertagande, återvinning, energiutnyttjande.

Beskriv för farligt avfall:

- Avfallskoder enligt avfallsförordningen med uppgift om mängd, förvaringsplatser, och invallningar.
- Omhändertagande, transportör, mottagare, eventuellt tillstånd/anmälan för transport av avfall eller farligt avfall.
- Kadaver med uppgift om mängd, förvaringsplatser, och slutligt omhändertagande. Vid förbränning av kadaver ska det framgå att det finns godkännande från Jordbruksverket. Om tillstånd finns ska detta bifogas.
- Möjliga skyddsåtgärder och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Hushållning med mark och vatten samt andra resurser

- Energianvändning och råvaruförbrukning.
- Vattenanvändning med uppgift om vattenuttag och typ, exempelvis egen brunn/borra eller kommunalt.
- Vattenuttagens påverkan på allmänna (till exempel kommunala vattentäcker och miljö kvalitetsnormer) och enskilda (till exempel närboendes brunnar) intressen.
- Återanvändning, materialåtervinning, energiutvinning med mera.
- Förorenade områden.
- Möjliga skyddsåtgärder och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön, hushållning med resurser samt miljömålen.

Effekter vid olyckor – till exempel haveri och brand

- Omhändertagande av släckvatten.
- Möjliga skyddsåtgärder och motivering till vilka åtgärder som kommer att vidtas.
- Konsekvenser för människors hälsa och miljön samt miljömålen.

Miljö kvalitetsnormer

- Redovisa berörda yt- och grundvattenförekomster med uppgift om fastställda miljö kvalitetsnormer, statusklassning samt status för samtliga parametrar och kvalitetsfaktorer som ingår i statusklassningen och som verksamheten kan ha en påverkan på. Se hemsidan för Vatteninformationssystem Sverige, VISS.
- Redovisa verksamhetens påverkan på vattenförekomsternas ekologiska och kemiska status (och/eller kvantitativa och kvalitativa status för grundvattenförekomster), hur påverkan förhåller sig till möjligheten att uppnå fastställd miljö kvalitetsnorm samt de skyddsåtgärder som är möjliga för att minska påverkan.
- Redovisa åtgärder inom verksamheten som skulle kunna påverka yt- eller grundvattenförekomsternas status, exempelvis dagvattenhantering, hantering av tvätt- och spolvatten, gödselspridning, ammoniakutsläpp, uttag av grundvatten, med mera.
- Redovisa exempelvis undersökningar av näringsbelastningen i vattendrag som avvattnar gården inklusive spridningsarealen.

Sammanfattning av hälso- och miljöeffekter

Sammanfatta hälso- och miljöeffekter av den planerade verksamheten eller åtgärden.

Icke-teknisk sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen

Redovisa en icke-teknisk sammanfattning av innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen. Den ska vara anpassad så att även lekmän kan bilda sig en uppfattning av innehållet.

Samrådsredogörelse

Redovisa en sammanställning av genomförda samråd. Samrådsredogörelsen bör innehålla:

- Vilka som bjudits in, när och hur de fått inbjudan, vilken information de fått, hur lång svarstid som lämnats samt hur samrådsgruppen har avgränsats.
- De synpunkter som kommit fram och vilka eventuella förändringar av verksamhetens ursprungliga planer det lett till.
- Eventuella ställningstaganden från tillsynsmyndigheten, myndigheter, andra organisationer, föreningar och enskilda berörda.
- Anteckningar från möten, informationsblad, kopior på tidningsannonser med mera ska bifogas.

Bilagor som bör följa med miljökonsekvensbeskrivningen

- Situationsplan med förklaringar.
- Eventuell detaljplan.
- Bevarandeplaner och områdesskyddsföreskrifter.
- Ritningar där följande markeras:
  - Utsläppspunkter till luft (energi och processer).
  - Utsläppspunkter till vatten.
  - Förvaringsplats för råvaror.
  - Förvaringsplats för avfall och kemikalier.
- Tydliga kartor över egen och kontrakterad spridningsareal.
- Tydlig karta över stallar och gödsellagring, med mera, där närboende inom 500 meter markeras samt tydlig översiktskarta.
- Markkartering för aktuell spridningsareal.
- Växtnäringsbalans.
- Stallgödselberäkning.
- Utlakningsberäkning.

Lämna in ansökan

Ansökan inklusive miljökonsekvensbeskrivning lämnas in till Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne. Samtliga ansökningshandlingar ska skickas in i digital form via Länsstyrelsens e-tjänst [Ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet \(lansstyrelsen.se\)](#) eller till skane@lansstyrelsen.se. Handlingarna ska även skickas in i fyra pappersexemplar till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö. Pappersexemplaren ska vara kopior av de handlingar som har skickats in digitalt och får inte innehålla nya eller ändrade uppgifter.

Kontakt

För frågor gällande kylanläggningar med ammoniak i samband med tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet, kontakta Miljöprövningsenheten vid Länsstyrelsen Skåne på skane@lansstyrelsen.se.